

ZMENY POPLATKOV ZA ULOŽENIE ODPADOV V ROKU 2019

1. januára 2019 nadobudnú účinnosť zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („Zákon“) a nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov (ďalej „Nariadenie“).

Pre obce a mestá prinášajú obidva právne predpisy podstatné zmeny, ktoré ovplyvnia ich rozpočty na strane príjmov a výdavkov. Zvýhodňujú tie, u ktorých je miera triedenia komunálnych odpadov viac ako 30%. Zmena spočíva v položkách a výške sadzieb za uloženie jednotlivých druhov komunálnych odpadov, systéme výpočtu poplatku za uloženie zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu na skládku odpadov, mení sa systém prerozdelenia príjmov z poplatkov za uloženie odpadov na skládku odpadov.

Pri výpočte poplatku za uloženie komunálnych odpadov na skládku **odpadov od 1. januára 2019 do 28. februára 2019** vychádza prevádzkovateľ skládky odpadov ešte zo sadzieb podľa zákona č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov v znení neskorších predpisov, ktorý je účinný do 31. decembra 2018.

Príjmy z poplatkov za uloženie odpadov na skládku odpadov/odkalisko za mesiac december 2018 budú obci, na území ktorej sa nachádza skládka odpadov alebo odkalisko a obci, cez ktorú prechádza účelová komunikácia, **poukázané v mesiaci január 2019** od prevádzkovateľa skládky odpadov alebo od prevádzkovateľa odkaliska.

Výpočet poplatku za uloženie zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu od 1. marca 2019 do 31. decembra 2019 sa vypočíta nasledovne:

- **výška poplatku za uloženie ZKO** a objemného odpadu = množstvo týchto odpadov uložených na skládku odpadov v t x sadzba za rok v eurách . t-1
-
- sadzba závisí od úrovne vytriedenia komunálneho odpadu (za rok 2018) a pre rok 2019 je nasledovná:

Položka	Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu	Sadzba za príslušný rok v eurách . t-1
1	<10%	17
2	10-20%	12
3	20-30%	10

4	30-40%	8
5	40-50%	7
6	50-60%	7
7	>60%	7

Ako východiskový rok úrovne vytriedenia komunálneho odpadu pre rok 2019 sa berie **rok 2018**.

Obec si vypočíta úroveň vytriedenia komunálneho odpadu sama podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2 Zákona.

Zoznam vytriediteľných zložiek komunálnych odpadov, ktoré sa môžu použiť pre výpočet úrovne vytriedenia komunálnych odpadov, je uvedený v prílohe č. 1 Zákona.

Výpočet úrovne vytriedenia komunálneho odpadu pre príslušný kalendárny rok:

$$\dot{U}_{KO} = \frac{m \text{ zložka 1} + m \text{ zložka 2} + m \text{ zložka } n}{m_{KO}} * 100 [\%]$$

kde:

$\dot{U}_{KO}$ je hodnota vytriedenia komunálneho odpadu za predchádzajúci kalendárny rok vyjadrená v %. Výsledok sa zaokrúhľuje na 2 desatinné miesta.

$m \text{ zložka}$ je hmotnosť vytriedenej zložky komunálneho odpadu vyzbieranej v obci v predchádzajúcom kalendárnom roku v rámci triedeného zberu komunálnych odpadov zavedeného obcou v súlade s údajmi, ktoré obec nahlasuje podľa § 14 ods. 1 písm. g) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“); hmotnosť zložky komunálneho odpadu sa vyjadruje v kilogramoch. Zoznam vytriediteľných zložiek, ktoré je možné započítať do množstva vytriedeného komunálneho odpadu je uvedený v prílohe č. 1 Zákona.

m_{KO} je hmotnosť komunálneho odpadu vzniknutého v obci za predchádzajúci kalendárny rok v súlade s údajmi, ktoré obec nahlasuje podľa § 14 ods. 1 písm. g) zákona o odpadoch; hmotnosť vzniknutého komunálneho odpadu sa vyjadruje v kilogramoch.

Obec je povinná:

1. správne zaradiť odpad,
2. vypočítať úroveň vytriedenia komunálnych odpadov pre príslušný kalendárny rok, pričom vychádza z údajov z evidencie o druhoch a množstve odpadu a nakladaní s ním za predchádzajúci kalendárny rok,

3. zverejní na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené, a na úradnej tabuli obce informáciu o úrovni vytriedenia komunálnych odpadov za predchádzajúci kalendárny rok do 28. februára príslušného kalendárneho roka,
4. **poskytnúť** na požiadanie prevádzkovateľa skládky odpadov, Slovenskej inšpekcie životného prostredia, okresného úradu alebo Environmentálneho fondu informácie o úrovni a spôsobe výpočtu úrovne vytriedenia komunálnych odpadov pre príslušný kalendárny rok do desiatich dní od ich vyžiadania.

Upozorňujeme, že ak obec neposkytne prevádzkovateľovi skládky odpadov údaj o sadzbe podľa odseku 1, prevádzkovateľ skládky odpadov použije na výpočet výšky poplatku za uloženie zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu za príslušný kalendárny rok **najvyššiu sadzbu podľa prílohy č. 1 Nariadenia**

Poplatníkom za komunálne odpady je obec. Poplatník je povinný zaplatiť poplatok za uloženie odpadu na skládku odpadov prevádzkovateľovi skládky odpadov a poplatok za uloženie odpadov na odkalisko prevádzkovateľovi odkaliska do 45 dní po ukončení mesiaca, v ktorom bol odpad uložený na skládku odpadov alebo odkalisko. Prevádzkovateľ skládky odpadov vypočíta poplatok za uloženie komunálnych odpadov na skládku odpadov a vystaví obci doklad o výške poplatku za uloženie odpadov na skládku odpadov (faktúru) najneskôr do 15 dní po ukončení mesiaca, v ktorom bol odpad na skládku odpadov uložený. Všetky **príjmy z poplatkov** za uloženie odpadov na skládku odpadov a z poplatkov za uloženie odpadov na odkalisko odvedie prevádzkovateľ skládky odpadov a prevádzkovateľ odkaliska Environmentálnemu fondu.

Príjmy podľa § 6 ods. 3 Zákona vo výške podľa Nariadenia použije Environmentálny fond pre:

- a) obec, na území ktorej sa nachádza skládka odpadov alebo odkalisko, a obec, ktorej územím prechádza príjazdová účelová komunikácia (mesačne, počnúc aprílom 2019),
- b) obec, ktorá spĺňa podmienky ustanovené v § 7 ods. 9 Zákona, do 30. septembra príslušného kalendárneho roka na základe žiadosti (raz ročne, prvýkrát v roku 2020),
- c) fyzické osoby-podnikateľov alebo právnické osoby, ktoré podnikajú v odpadovom hospodárstve, a obce (formou dotácií raz ročne),
- d) fyzické osoby-podnikateľov a právnické osoby, ktoré preukážu, že v rámci svojho výrobného procesu znížia produkciu odpadov (formou dotácií raz ročne).

Sadzby pre výpočet výšky príjmov z poplatkov za uloženie odpadov pre obec, na ktorej území sa nachádza skládka odpadov alebo odkalisko:

Príjmy z poplatkov za uloženie odpadov pre obec, na ktorej území sa nachádza skládka odpadov alebo odkalisko podľa nového zákona budú obci vyplatené mesačne. Prvýkrát najneskôr v mesiaci apríl 2019.

- Výška príjmov z poplatkov za uloženie odpadov na skládku odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný, predstavuje v roku 2019 sumu **5 eur** za tonu odpadu.
- Výška príjmov z poplatkov za uloženie odpadov na skládku odpadov na nebezpečný odpad predstavuje v roku 2019 sumu **33 eur** za tonu odpadu.

- Výška príjmov z poplatkov za uloženie odpadov na skládku odpadov na inertný odpad predstavuje v roku 2019 sumu **0,33 eur** za tonu odpadu.
- Výška príjmov z poplatkov za uloženie odpadov na odkalisko pre ostatný odpad predstavuje **0,2655 eur** za tonu a pre nebezpečný odpad **0,8298 eur** za tonu.

O nárokovateľný príspevok podľa § 7 ods. 1 písm. b) Zákona môže obec požiadať, ak spĺňa nasledujúce podmienky :

- a) na jej území sa nenachádza skládka odpadov alebo odkalisko alebo jej územím neprechádza príjazdová účelová komunikácia,
- b) jej nebola v uplynulých troch rokoch uložená sankcia za porušenie zákona o odpadoch,
- c) v predchádzajúcom kalendárnom roku dosiahla úroveň vytriedenia podľa Nariadenia z celkovej hmotnosti komunálnych odpadov vzniknutých v tejto obci (30% za rok 2019),
- d) doručila žiadosť o poskytnutie tohto príspevku do 30. júna príslušného kalendárneho roka (prvýkrát do 30. júna 2020).

Ak obec, na území ktorej sa nachádza skládka odpadov alebo odkalisko alebo obec, cez ktorú prechádza príjazdová účelová komunikácia ku skládke odpadov alebo k odkalisku v roku 2019 vytriedi aspoň **30 % komunálnych odpadov** a nebola jej v uplynulých troch rokoch uložená sankcia za porušenie zákona o odpadoch, môže písomne **požiadať do 30. júna 2020*** (a následne každého príslušného kalendárneho roka) Environmentálny fond o **nárokovateľný príspevok** podľa § 7 ods. 1 písm. b) Zákona, no nebude mať súčasne nárok na príspevok podľa § 7 ods. 1 písm. a) zákona, teda z dôvodu, že na jej území sa nachádza skládka odpadov alebo odkalisko alebo jej územím prechádza príjazdová účelová komunikácia k skládke odpadov alebo k odkalisku (z tzv. existencie skládky odpadov alebo odkaliska na svojom území). Ak uvedené podmienky obec nespĺňa, bude môcť naďalej poberať tzv. príspevok z existencie skládky odpadov alebo odkaliska.

* Obec môže prvýkrát požiadať o príspevok podľa § 7 ods. 1 písm. b) Zákona do 30. júna 2020, až keď bude mať vypočítanú úroveň vytriedenia komunálnych odpadov pre príslušný kalendárny rok (2020), pričom vychádza z údajov (z evidencie o druhoch a množstve odpadu a nakladaní s ním) za rok 2019.

Príklad dopadu zmeny poplatkov za skládkovanie na obce so skládkou:

Miera recyklácie v obci v roku 2017	Množstvo odpadu uloženého na skládku	Nárokovateľný príspevok	Príjmy zo skládky odpadov	Zvýšené náklady na ZKO 2019	Čistý príjem v roku 2019	Celkový vplyv (2017/2019)
56 %	48 196 t	378 147	240 981	19 675	358 472	+ 118 455
14 %	86 399	-	431 995	77 287	354 708	- 75 559

Environmentálny fond použije príjmy podľa § 6 ods. 3 v súlade s § 7 ods. 1 písm. b) prvýkrát v roku 2020.

Obec môže použiť príspevok podľa § 7 ods. 1 písm. a), odseku 3 alebo písm. b) len na účely odpadového hospodárstva v súlade s hierarchiou a cieľmi odpadového hospodárstva. Ak obec splní podmienky ustanovené v Zákone (§ 7 ods. 7 alebo § 7 ods. 9), môže použiť uvedený príspevok na účely zlepšenia životného prostredia v obci.

Ktorákoľvek obec môže v roku 2020 požiadať aj o dotáciu od Environmentálneho fondu podľa § 7 ods. 1 písm. c) Zákona na základe osobitnej výzvy (špecifikácia pre príslušný kalendárny rok).

Sankcie pre obec

Ak obec nezaplatí poplatok za uloženie odpadov prevádzkovateľovi skládky odpadov včas alebo v plnej výške, je povinná zaplatiť prevádzkovateľovi skládky odpadov za každý deň omeškania úrok z omeškania vo výške 0,2 percenta zo sumy nezaplateného poplatku za uloženie odpadov. Zároveň jej bude uložená pokuta vo výške 1 000 až 30 000 eur.

Pokutu od 500 eur do 10 000 eur uloží okresný úrad alebo Slovenská inšpekcia životného prostredia:

- poplatníkovi (obci), ak nezaradí správne odpad do príslušnej sadzby alebo neoznámí prevádzkovateľovi skládky odpadov na výpočet poplatku za uloženie odpadov údaj o tejto sadzbe podľa § 4 ods. 1 Zákona,
- obci, ktorá nesprávne vypočíta výšku úrovne vytriedenia komunálnych odpadov podľa § 4 ods. 5 Zákona,
- obci, ak nezverejní informáciu o úrovni vytriedenia komunálnych odpadov za predchádzajúci kalendárny rok podľa § 4 ods. 6 Zákona alebo neposkytne informácie o úrovni a spôsobe výpočtu vytriedenia komunálnych odpadov pre príslušný kalendárny rok podľa § 4 ods. 7 Zákona,
- obci, ak použije príjmy podľa § 7 ods. 1 písm. a) a ods. 3 v rozpore s § 7 ods. 5 Zákona,
- obci, ak použije príjmy podľa § 7 ods. 1 písm. b) v rozpore s § 7 ods. 10 Zákona,